

„Jak předstoupím před Hospodina?“

Hošťálková 18. 8. 2019

Písně: 639, 440, 258, 555, 489

Čtení z Písma: ev. Matouše 25, 31 - 45; ep. Jakuba 1, 27

Text kázání: Micheáš 6, 6 - 8

Milí bratři a sestry,

vztah víry člověka vůči Bohu není neustálým a doživotním pobýváním na výsluní života. Je nám dáno zakoušet to i ono. Celý náš život se svým vztahem k Bohu je neustálým pohybem. Může se stát i to, že se Bůh v tomto vztahu obrátí také proti nám. Svým živým Slovem se postaví proti našim zvyklostem, proti našemu jednání i naší neochotě sami se sebou cokoli dělat. A tak jsou ony vztahy nás lidí vůči Bohu jednou úzké a vřelé, jindy mohou být rezervované a chladné.

Podobně tomu bylo také s lidem Staré smlouvy. Na své cestě, a ve svém neodmyslitelném vztahu s Bohem, zakusil tento Boží lid dobré, ale i těžké časy, mladou lásku, úzký a intenzivní svazek; ale též zatvrzelost, nevěru a odcizení. A pak si Bůh povolával proroky a pověřoval je, aby do tohoto sporu promluvili. Jedním z nich byl také prorok Micheáš. Našemu textu jeden z takových „soudních sporů“ předchází. Dojde v něm k výměně názorů. Boží lid se cítí zaskočen a unaven. Zdá se mu onen vzájemný vztah, ve kterém Bůh a jeho lid žije, příliš obtížný. A tu se prorok Micheáš lidu Božím jménem ptá: **„Lide můj, co jsem ti udělal? Jaké potíže jsem ti způsobil? Odpověz mi.“**

Proč nás dnes vlastně zajímá jakási rozepře orientálního lidu se svým Bohem? Odpovědí může být: Každý spor s Bohem stojí ve velmi přímé souvislosti s lidským životem, přímo se jej dotýká. V onom živém vztahu - člověk a Bůh - se dozvídáme, co je pro náš život dobré nebo špatné. Bůh a jeho lid tedy stojí ve vzájemné rozepři. Jak tento spor dopadne? Končí tady něco jednou provždy? Rozvod partnerů!?

Text začíná otázkou: **„Jak předstoupím před Hospodina? S čím se mám sklonit před Bohem na výšině?“** Na tomto místě se opět dostává ke slovu pokus o sblížení. To ale také znamená: **Nic nemůže zůstat při starém.** Nové sblížení s Bohem nemůže být povrchní a lehkovážné, laciným pokusem o uhájení vlastních, starých pozic. Naopak, musí klást zásadně důležitou otázku, která v textu rezonuje: **„Jak a s čím mám a můžu vlastně před Hospodina předstoupit?“**; a tato otázka musí také nutit k odpovědi. Nenarůstá snad kolem nás počet lidí bez jakéhokoli vztahu vůči Bohu? A na druhé straně, nepřibývá také těch, kteří Boha nějak zkoumají nebo ohledávají? Nemůžeme jen tak mluvit o odcizení člověka Bohu a tím se zbavovat každé odpovědnosti za něj.

Ten starý Boží lid nebyl vůbec žádným zástupem andělů, byli nám zcela podobní. Také jejich králové mezi ně dobře zapadali - k hříchu neměli nikdy daleko. Vyvolený Boží lid byl obtížen mnoha úkoly, ve kterých obstál nebo neobstál. Často byl nucen vést válku proti okolním národům, často trpěli nouzí. A tak docházelo na mnohé stížnosti. Ale jejich život měl jeden zcela konkrétní, jasný a pevný střed. Ten si vzít nenechali. Jednou ročně se vydávali do Jeruzaléma, kde stál jejich chrám. Věděli, že tam jim je Bůh nablízku. Před vstupem do chrámu si kladli prastarou otázku: **„Jak**

předstoupím před Hospodina? Jak a čím se mohu Bohu zalíbit?“ Vstoupit do chrámu a „*předstoupit před Hospodina*“ nebylo jen tak. Každý si měl tuto otázku znovu promyslet a pokusit se na ni sám sobě znovu poctivě odpovědět. Byla to otázka dotazující se po smyslu, obsahu a formě života.

Patrně se bez toho neobejdeme ani my. Potřebujeme si tyto otázky klást ve vší jejich naléhavosti: „*Jak mám předstoupit před svého Pána? Jak mohu skutečně přijít, dostat se k Bohu? A jak před ním vlastně vypadá můj život? Co všechno se na něj nabalilo a co si sebou vleču? Čím se právě zaměstnávám a čeho se nedokážu zříci, abych se k Bohu více přiblížil?*“

Mnoho lidí se k Bohu přibližuje se svými touhami, přáními a prosbami za ně. Ježíš to neodmítá, naopak dává najevo, že i to je možné a zcela legitimní. Ovšem v Modlitbě Páně dává našim prosbám správný obsah a směr. V prostředí Starého zákona se však lidé stavěli před Boha především s otázkou: „*Jaké nás chceš mít? Co od nás očekáváš? Jaké nás můžeš přijmout, akceptovat?*“

Prorok v textu vyjmenovává několik věcí - obětní dary, se kterými Boží lid předstupoval před Hospodina. Zároveň ale tuto praxi nahlíží skepticky a kriticky. Člověk má za to, že se může přinášeny oběťmi - „***roční býčci, tícíce beranů, potoky oleje***“, nebo docela všemi oběťmi jakéhokoli druhu Hospodinu zalíbit, vykoupit se před ním a tak před ním obstát. Sem bude také natrvalo ukryto jedno velké nebezpečí ohrožující vztah mezi Bohem a člověkem, ale také mezi lidmi navzájem - a sice: namísto skutečného přiblížení se k Bohu (též k člověku) se s ním mohu vyrovnat materiálně, a tak jej uspokojit stejně.

Mnoho lidí se nechává oslovit „řečí“ květin - i darovaná kytice něco říká. Ale všichni jasně cítíme, že pro dobrý a harmonický, vzájemný vztah je daleko důležitější a ničím nezastupitelná řeč naše - osobní, přímá, bezprostřední. Bůh Bible člověku uniká všude tam, kde by si jej chtěl nějakým způsobem koupit, kde by chtěl onen bezprostřední vztah něčím vyplatit, kde by chtěl nalézat náhradní řešení. Ve Starém zákoně to byly přinášené obětní dary, dnes může takové jednání mít tisíce jiných forem. S tímto ale Bůh nepočítá, v tom „***zalíbení***“ nemá a dává to člověku na vědomí.

U vchodu do jeruzalémského chrámu byl Boží lid osloven zásadní otázkou dotýkající se čistoty jejich srdce, věrnosti Bohu v myšlení, mluvení a jednání, pravdivosti jejich přísah, lásky k bližnímu, jejich neúplatnosti a nedohledávání se náhradních řešení. Micheáš v našem textu podtrhne tři důležité skutečnosti o které Bohu skutečně jde, odpovídají tomu co chce On: „***Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.***“

Je dost dobře možné, že se dnes opět nově setkáváme nebo setkávat budeme s člověkem, který si váhavě a nesměle, a přece velmi vážně a v očekávání klade otázku: „*Jak se vlastně mohu a mám přiblížit k Bohu?*“ „*Jak se mohu dostat do přímého vztahu s Ním?*“ Na tyto vážně míněné otázky Micheáš odpovídá se stejnou vážností, krátce a jasně. A na nás je, abychom se neustále znovu pokoušeli odpovědět jeho i celého Písma našim současníkům přetlumočit a nabídnout:

1. odpověď: Zachovávej, (lépe) čiň právo. Tak to zde čteme. Kdo chce skutečně žít v živém a plném vztahu s Bohem, ten se bude, každý den nově, sám sebe ptát: „*Co je pravé, správné, spravedlivé? Která je ta pravá cesta, kterou se mám vydávat? Je můj život, se vší jeho aktivitou, s touto Boží cestou v souhlase? Kudy vlastně vede?*“

2. odpověď: Zamiluj si milosrdenství, dobrotu. V onom sblížení a vztahu s Bohem platí za důležité láska, milosrdenství, dobrotu. Jak často se ke slovu dostává spíše protiklad k těmto hodnotám: tvrdost, zatvrzelost, neláska, bezcitnost! „*Zamiluj si milosrdenství*“, volá prorok, „*je dobrou hrází proti všemu zlému!*“ Ano, to potřebujeme, to potřebuje náš nemocný svět. Tato výzva k „*zamilování si milosrdenství, dobrotu*“ stojí před každou jinou láskou - k vlasti, k míru, životnímu prostředí, vlastní církvi, nebo sebeláskou. Protože zamilovat si milosrdenství znamená zahořet láskou k tomu, co je skutečně dobré. A v tomto poznání jsme pak schopni utvářet si ve svém životě pořadí hodnot a budovat k nim své vztahy. Teprve pak také bude ono pořadí, souhlasit se záměry Božími - s námi i tímto světem.

3. odpověď: Pokorně chod' se svým Bohem. Bůh se protiví každé pýše, která se při nás objeví. V bezprostředním vztahu vůči Bohu je otevřen prostor ke vzniku a růstu pravé pokory; tento vztah na ní také stojí. Pravá pokora znamená uvědomění si vlastního stavu a postavení před Bohem. Současně však v ní také poznáváme, že Bůh je tím, který nás naplňuje odvahou i silou ke každému dobrému činu. A tak je pravá pokora zároveň odvahou, která dobře ví o svých hranicích; je odvahou, která je smísená s dobrotou, milosrdenstvím, spravedlností; odvahou, kterou sám Ježíš pojmenovává mírností, tichostí, pokojem; odvahou, která tedy má své laskavé a něžné stránky.

Kdo tedy touží a dychtí po světě, ve kterém by byla uplatňována spravedlnost, milosrdenství, vzájemná láska a odvaha ke vzájemné, citlivé službě, ten vlastně touží po blízkosti Boží a životě ve vztahu s ním. Takový nechť žíví svou touhu jeho Slovem, naslouchá a nechává se vést Božím Duchem; aby se také skrze něj - skrze nás - v tomto světě i nám vymezeném čase a prostoru, mohla dostávat ke slovu a šířit Boží spravedlnost, pravda, milosrdenství, pokoj i pokora lidského srdce.

Amen.